

Јавно предузеће „Аутопутеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука

Васе Пелагића 10, 78 000 Бања Лука

Тел.: +387 51 233 670, +387 51 233 680, +387 51 233 690

Факс: +387 51 233 700

e-mail: info@autoputevirs.com

www.autoputevirs.com

ПЛАН УКЉУЧИВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

КОРИДОР VС У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ: ЈОХОВАЦ - ВУКОСАВЉЕ (36 км)

МАРТ 2022

Садржај

1. УВОД	5
2 РАЗЛОЗИ САРАДЊЕ СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СТРАНАМА И ЦИЉЕВИ СЕП-а	5
3 ОПИС ПРОЈЕКТА	6
3.1 Карактеристике Пројекта.....	6
3.2 Утицаји Пројекта везани за прибављање земљишта	8
3.3 Други релевантни еколошки и социјални утицаји	9
4 ПРИМЕЊИВИ СТАНДАРДИ	9
4.1 Правни оквир РС.....	9
4.2 Међународни стандарди	10
5 ПОЧЕТНО УКЉУЧИВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	10
6 ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА И НАЧИНИ САРАДЊЕ	14
7 АКТИВНОСТИ УКЉУЧИВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА	17
7.1 Именовање СЕП менаџера.....	18
7.2 Објављивање докумената везаних за животну средину и социјална питања	18
7.3 Ангажовање око прибављања земље	18
7.4 Обавезе извођача у процесу укључивања заинтересованих страна	19
7.5 Пројекти у локалним заједницама.....	19
7.6 Општи захтеви укључивања заинтересованих страна.....	19
8 ЖАЛБЕНИ МЕХАНИЗАМ	20
9 ПРАЋЕЊЕ , ПРОЦЕНА И ИЗВЕШТАВАЊЕ	21
9.1 Праћење и процена	21
9.2 Извештавање	21
Анекс 1 Образац за жалбе	22
Анекс 2 Регистар жалби	23

Листа скраћеница

ЈП АРС	Јавно предузеће Аутопутеви Републике Српске
БиХ	Босна и Херцеговина
ЕИБ	Европска инвестициона банка
РС	Република Српска
СЕП	План укључивања заинтересованих страна (Stakeholder Engagement Plan)

1. УВОД

Јавно предузеће “ЈП Аутопутеви Републике Српске” (ЈП АРС) намерава да реализује изградњу деонице пута Трансевропског коридора од петље Јоховац до петље Вукосавље, у дужини од 36 км, преко територије Републике Српске, у Босни и Херцеговини (Пројекат).

ЈП АРС-у је кроз бесповратну помоћ Инвестиционог оквира за Западни Балкан пружена техничка помоћ да припреми Пројекат за финансирање. Инвестициони оквир за Западни Балкан је заједничка иницијатива Европске уније, финансијских институција, билатералних донатора и корисника, која има за циљ унапређење хармонизације и сарадње у инвестицијама за друштвено-економски развој региона и допринос европској перспективи Западног Балкана.

Европска инвестициона банка (ЕИБ) разматра обезбеђивање финансирања за ову деоницу Коридора VC, као део уговора о зајму потписаног са Босном и Херцеговином (БиХ). У светлу тога, Пројекат се развија у складу са међународном добром праксом у области решавања еколошких и социјалних питања повезаних са Пројектом, а посебно ЕИБ еколошких и социјалних стандарда (2018). Према еколошком и социјалном стандарду бр. 10, укључивање заинтересованих страна у развој Пројекта је саставни део процеса идентификације еколошких и социјалних питања и након тога, процеса дефинисања и спровођења мера за ублажавање, као и процеса праћења и евалуације.

Овај документ је План укључивања заинтересованих страна (СЕП¹) и његова сврха је да представи идентификоване заинтересоване стране у Пројекту и начин на који ЈП АРС планира да им представи информације у вези са Пројектом и консултује их током спровођења Пројекта. Заинтересоване стране укључују локалне заједнице на које би Пројекат могао директно утицати, као и оне групе које могу утицати на развој Пројекта, као што су локалне власти и власти РС, или организације цивилног друштва. СЕП такође описује жалбени механизам који ће ЈП АРС спроводити како би прихватио и одговорио на жалбе, коментаре или питања заинтересованих страна у вези са Пројектом. ЈП АРС ће периодично ажурирати СЕП, како би он одражавао промене у развоју и спровођењу Пројекта, током трајања Пројекта.

Поред овог СЕП-а, припремљена су још два документа који се баве еколошким и социјалним питањима повезаним са Пројектом, а то су Не-технички сажетак и Акциони план расељавања. Сва документа се могу погледати на сајту ЈП АРС (<https://autoputevirs.com/en/>), док су штампани примерци доступни у општинама обухваћеним Пројектом и код председника већа месних заједница у насељима која се налазе дуж трасе Пројекта.

2 РАЗЛОЗИ САРАДЊЕ СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СТРАНАМА И ЦИЉЕВИ СЕП-а

Циљ сарадње са заинтересованим странама је изградња чврстих, конструктивних и одговорних односа како би се успешно управљало еколошким и социјалним утицајима и питањима везаним за Пројекат.

Да би остварио овај циљ, ЈП АРС је развио овај СЕП са следећим задацима:

- Представљање кратког описа Пројекта, како би се успоставио оквир за идентификацију заинтересованих страна и који би послужио као не-техничко средство комуникације са заинтересованим странама;
- Идентификовање заинтересованих страна које су обухваћене Пројектом или могу да утичу на њега;

¹ Превод са енглеског језика: Stakeholder Engagement Plan

- Идентификовање и документовање кључних питања и недоумица које заинтересоване стране могу имати у вези са Пројектом;
- Успостављање отворених, позитивних односа сарадње са заинтересованим странама, благовременим обавештавањем о Пројекту и пружањем могућности заинтересованим странама да изразе своја мишљења и своју забринутост због утицаја Пројекта.
- Осигуравање да заинтересоване стране буду редовно информисане о активностима Пројекта, описујући фазе изградње и пуштања у рад, и укупно трајање Пројекта;
- Спровођење жалбеног механизма и вођење регистра о примљеним притужбама.

3 ОПИС ПРОЈЕКТА

3.1 Карактеристике Пројекта

Трансевропски коридор VC је главни транспортни правац север-југ кроз Босну и Херцеговину. Повезује Будимпешту (Мађарска) са јадранском луком Плоче (Хрватска). Унутар БиХ, укупна дужина Коридора VC је приближно 335 км (подељено на 7 ЛОТ-ова), од чега 46,6 км пролази кроз Републику Српску.

Пројекат представља деоницу Коридора Јоховац – Вукосавље у дужини од 36 км, која ће се градити у североисточном делу земље, кроз територију три општине – Добој, Модрича и Вукосавље (види Слику 1). Траса се састоји од две под-деонице: деоница Оџак-Вукосавље која формално припада ЛОТ-у 1 и деоница Вукосавље - Јоховац која припада ЛОТ-у 2.

ЈП АРС планира да ангажује Извођача за пројектовање и изградњу (извођача) у првој половини 2022. године. Планирано је да изградња деоница аутопута почне пре краја 2022. године, а да аутопут буде у функцији 2026. године.

Значај аутопута за Републику Српску је двострук:

- Побољшани трговински односи са суседним земљама и централном Европом, и
- Побољшан квалитет живота грађана, кроз:
 - Повећан приступ запошљавању;
 - Смањена дужина и време путовања за путнике и робу;
 - Смањени путни трошкови путника и робе;
 - Повећана конкурентност привреде;
 - Покретање нових пројеката и повећање приватних инвестиција у регионалну економију;
 - Побољшани услови безбедности на путевима за кориснике путева, и
 - Побољшана безбедност припадника локалне заједнице који користе путеве (као возачи али и као пешаци) са којих ће се саобраћај преусмеравати на аутопут.

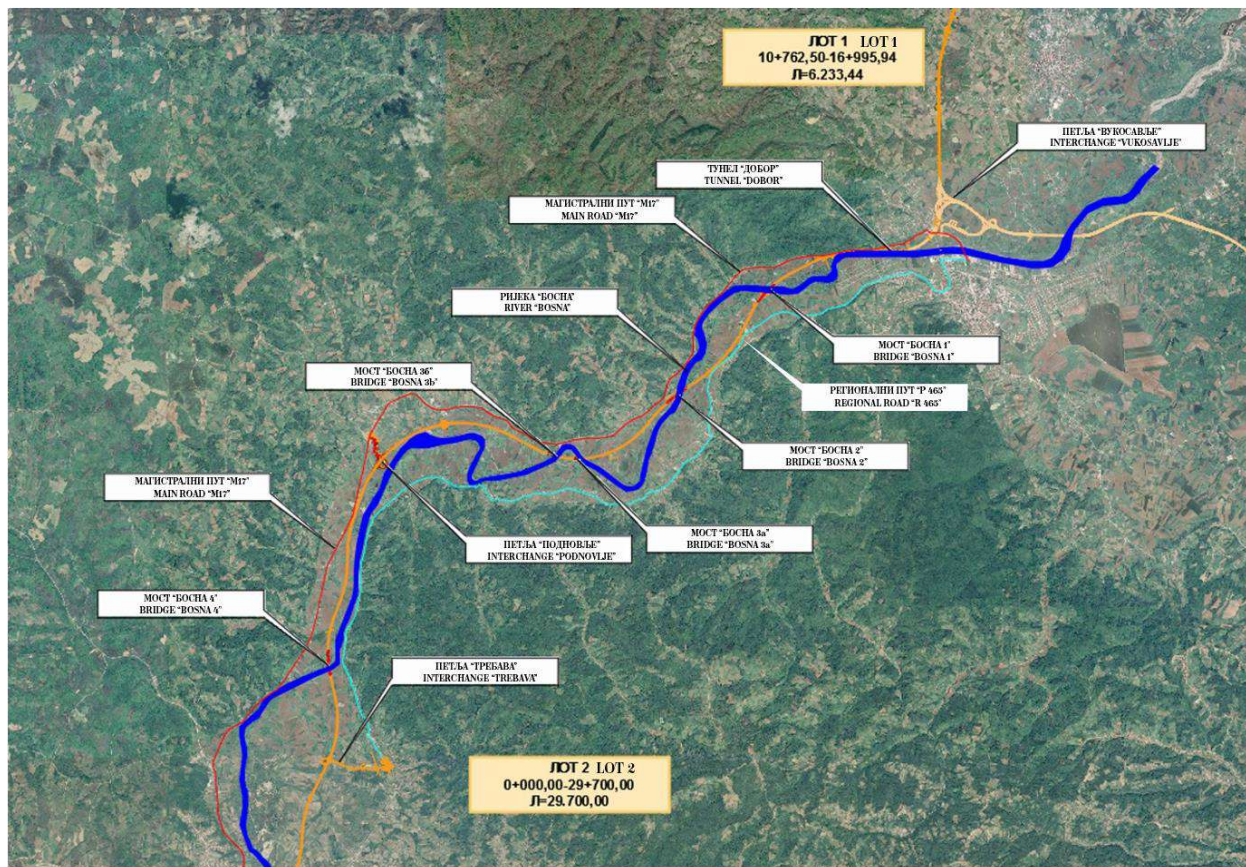
Слика 1: Локација Пројекта 1

Северни део предложене трасе почиње у општини Вукосавље, око 6 км северно од града Модриче. Траса пролази кроз широку равницу претежно обрадивог земљишта. Након петље Вукосавље, траса улази у алувијалну раван реке Босне и остаје у равници до краја. Петља Вукосавље биће и веза са будућим аутопутем Вукосавље – Брчко – Бијељина – граница са Србијом, за који је тренутно у току експропријација, али то није саставни део Пројекта и није обрађено у овом документу.

Најважнији објекти који се планирају дуж трасе су тунел Добор (око 1 км) и четири моста преко реке Босне (до 600 м сваки). Укопани тунел Добор ће се градити дуж постојећег регионалног пута М-17, који ће бити преусмерен на врх тунела.

Поред четири моста преко реке Босне, низ малих водотока ће бити премошћено пропустима. Локалне пољопривредне путеве пресецаће 23 подвожњака. Предложена траса ће се укрштати са постојећим регионалним путевима са 5 надвожњака. За целокупну трасу се предлаже насип просечне висине 4,25 м.

Пут ће имати пројектовану брзину од 120 км/х и бити широк око 28 м, а садржаће 2 возне траке од 3,75 м, две зауставне траке од по 1,5 м и централни разделни појас од 4 м. Приказ Пројекта је дат на Слици 2.

Слика 2: Траса Пројекта2

3.2 Утицаји Пројекта везани за прибављање земљишта

Према идејном Пројекту, за Пројекат је потребно откупити 426 ха земљишта у општинама Добој, Модрича и Вукодавље, од чега је 195 ха (46%) земљиште у јавној својини. Само два домаћинства биће физички расељена и оба се налазе у општини Вукодавље.

Приближно 1.400 појединаца поседује земљиште које је обухваћено Пројектом, а близу 40% свих власника су жене. Земљиште у власништву само 6 правних лица је обухваћено Пројектом – земљорадничке задруге, једно ловачко удружење и једна верска заједница.

Већи део земљишта у приватном власништву је обрадиво земљиште (89%), са врло мало пашњака и ливада (7%) и шумског земљишта (3%), као и мање од 1% воћњака или дворишта (башта).

Земљиште за потребе Пројекта се прибавља поступком експропријације, који спроводи Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове, преко својих испостава у општинама (органи управе). Корисник експропријације је Република Српска, коју заступа Јавно правобранилаштво РС. У време израде овог документа, ситуација са експропријацијом земљишта се разликује у три обухваћене општине. У Модричи је експропријација скоро завршена, а у Добоју је више од половине одлука о експропријацији правноснажно, односно против њих се не може уложити жалба. У Вукодављу откуп земљишта није почео. Постоји могућност да ће бити потребно експроприсати више земљишта, када извођач припреми детаљан Пројекат.

Детаљан приказ откупа земљишта у вези са Пројектом је дат у Акционом плану расељавања.

3.3 Други релевантни еколошки и социјални утицаји

Осим утицаја на појединце кроз поступак експропријације, важно је истаћи један аспект Пројекта који би могао да утиче на ширу популацију у подручју обухваћеном Пројектом, а тиче се коришћења земљишта, а посебно пољопривреде. Наиме, изградња аутопута, који пресеца пољопривредне површине, могла би краткорочно (у току изградње), али и трајно, да локалним пољопривредницима изазове тешкоће у приступу свом земљишту. Ове утицаје ће решавати извођач радова и предузеће које врши надзор тако што ће обезбедити да пољопривредници увек имају начина да приступе свом земљишту током изградње, односно стварањем алтернативних приступних путева где је то потребно, као и обезбеђивањем трајних приступних путева, са подвожњацима и надвожњацима, према потреби, доступним свима који живе дуж трасе Пројекта. Други значајан утицај је могућност повећања буке када аутопут буде пуштен у рад, за неке стамбене објекте и потреба за постављањем баријера против буке на одређеним локацијама. Ово неће бити распрострањена појава, јер траса аутопута углавном пролази кроз некоришћено, шумско или пољопривредно земљиште и у великој мери избегава сва изграђена подручја. Ипак, ова питања захтевају опсежне консултације са обухваћеним заједницама, што је узето у обзир у планирању процеса укључивања заинтересованих страна.

На основу искуства са претходних сличних Пројеката, током изградње, могуће је да ће се неки локални путеви користити за грађевински транспорт, и тако повећати саобраћај на тим путевима, који би могао да утиче на локалне заједнице, посебно када се користе путеви који пролазе кроз локална насеља. Пошто сви детаљи тренутно нису познати, од Извођача ће се тражити да ова питања детаљно размотри приликом припреме планова изградње и да организује састанке, да ове планове представи локалним заједницама и од њих добије повратне информације и мишљење о предложеним мерама ублажавања. Како се неки негативни утицаји, не само у вези са саобраћајем, већ и прекиди у раду појединих комуналних услуга (прекиди комуналне инфраструктуре), не могу у потпуности ублажити или избећи и локално становништво ће можда морати да их трпи у кратком року, у зависности од обима и врсте сметњи, може бити потребно да ЈП АРС и Извођач радова обезбеде неке мере компензације локалној заједници. Ово ће бити размотрено и договорено између ЈП АРС-а, Извођача и погођених локалних заједница и такође је узето у обзир у планирању укључивања заинтересованих страна.

У оквиру пројектне локације се налази средњовековна тврђава Добор кула која је од националног значаја, и која се налази на брду, око 10 м изнад регионалног пута М-17 Добој-Модрича. Да би се обезбедила заштита овог националног споменика, надлежни органи су дефинисали сет заштитних мера које су укључене у одговарајуће Пројектне дозволе. У складу са најбољом међународном праксом и пружањем подршке развоју локалне заједнице, ЈП АРС ће сарађивати са релевантним актерима на постизању договора о додатним мерама унапређења овог националног споменика, које би могле бити обезбеђене као део Пројекта.

4 ПРИМЕЊИВИ СТАНДАРДИ

4.1 Правни оквир РС

У Републици Српској је право да се буде тачно, потпуно и благовремено информисан о питањима од јавног значаја загарантовано Уставом. Ово право је даље разрађено у Закону о слободном приступу информацијама, који налаже представницима јавног сектора да дају информације и одговоре на све упите у вези са њиховим активностима, укључујући планску документацију, дозволе, резултате ревизије, итд.

Израда и доношење планске документације (просторних и урбанистичких планова) у Републици Српској подлеже поступку јавне објаве и консултација, како је прописано Законом о уређењу простора и грађењу, као и пратећим подзаконским актима. Додатни процес објављивања и консултација је обавезан према законима о екологији, укључујући Закон о заштити животне средине и пратећим подзаконским актима.

Јавно објављивање информација о поступку израде Студије утицаја на животну средину (Студија утицаја) се захтева у све три фазе – фази одлуке о потреби израде Студије утицаја, фази одлуке о обиму и садржају Студије утицаја и фази доношења одлуке о одобравању или одбијању Пројекта (еколошка дозвола). Студија о процени утицаја на животну средину мора бити јавно објављена и подлеже обавезној јавној расправи коју организује надлежни орган, у случају овог Пројекта, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

4.2 Међународни стандарди

Од пројекта се очекује да испуни захтеве ЕИБ за укључивање заинтересованих страна, у вези са објављивањем информација, консултацијама и управљањем притужбама, који су представљени у ЕИБ-овим еколошким и друштвеним стандардима, посебно Стандарду 10 за укључивање заинтересованих страна.

Потребне активности се могу сажети на следећи начин:

- Идентификација заинтересованих страна и планирање њиховог укључивања (припрема СЕП-а)
- Јавно објављивање и достављање одговарајућих информација
- Смислене консултације са заинтересованим странама, посебно онима на локалном нивоу на које утичу Пројекти које финансира ЕИБ, и
- Механизам помоћу којег људи могу да поднесу коментаре или жалбе (жалбени механизам).

Претходни текст је само резиме главних захтева, квалификован упућивањем на целокупни текст важећих стандарда¹.

Овај СЕП се заснива на активностима укључивања које захтева национално законодавство и укључује додатне активности које ће ЈП АРС предузети да би у потпуности испунио захтеве ЕИБ.

5 ПОЧЕТНО УКЉУЧИВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Пројекат Коридор VC је развијан више од 50 година и за то време су направљени многи планови и презентације широј јавности и разним другим заинтересованим странама. Траса коридора је дефинисана почетком 80-их година, док је идејни Пројекат израђен 2006. Деоница аутопута која је обухваћена овим СЕП-ом укључена је у 2 Студије утицаја које су биле предмет процеса јавних консултација у складу са националним законодавством, као што следи:

- Студија утицаја за ЛОТ 1, деоница 3: Оцак - Вукосавље, одобрена у новембру 2014. године, и
- Студија утицаја за ЛОТ 2: Вукосавље - Јоховац, одобрена у марту 2011. године.

У августу 2021. године, консултанти који помажу ЈП АРС-у да развије овај СЕП одржали су низ састанака у све три општине обухваћене Пројектом, са различитим заинтересованим странама како би се осврнули првенствено на социјалне утицаје Пројекта и питања укључивања заинтересованих страна. Консултанти су се састали са представницима сваке општине, укључујући заменике градоначелника и представнике одељења за планирање, који су упознати са планском документацијом Пројекта. Поред тога, консултанти су се састали са представницима органа управе у Модричи, који су у то време спроводили експропријацију за потребе Пројекта у овој општини.

Главни закључак са ових састанака је да је прошло доста времена од одржавања претходних јавних консултација у вези са Пројектом (пре отприлике 10 година за ЛОТ 2 и нешто мање за ЛОТ 1, део 3), и да људи који живе у насељима дуж трасе нису упознати са детаљима Пројекта, нарочито око локација петље, надвожњака и подвожњака дуж аутопута, а који су им веома важни.

Да би се премостио овај недостатак, консултантски тим се заједно са ЈП АРС-ом ангажовао на спровођењу активности укључивања заинтересованих страна у општинама и локалним заједницама које се налазе дуж трасе Пројекта. Примењен је приступ у две фазе, који је укључивао

састанке преко интернета са представницима релевантних општина, након чега су уследили јавни састанци са представницима локалних заједница, на терену.

Да би се припремили за састанке преко интернета, у октобру 2021. године, консултантски тим је заједно са ЈП АРС припремио презентацију, фокусирајући се на приказ детаљне трасе Пројекта у Google Earth -у и планиране наредне кораке у имплементацији Пројекта. Презентација је подељена општинама и њихови представници су позвани да учествују на интернет састанцима са члановима консултантског тима Пројекта. Дана 04.11.2021. одржана су два састанка и то:

- Општина Вукосавље – заменик председника општине и представници Одељења за просторно планирање
- Општина Модрича – начелник Одељења за стамбено-комунална и еколошка питања и други представници Одељења

Циљеви састанака су били да се разговара о презентацији Пројекта, одговори на питања општинских представника о Пројекту и да се организују састанци са становницима у локалним заједницама обухваћеним Пројектом. Представници града Добоја су такође неколико пута били позивани да учествују на интернет састанку, али је од њих на крају добијена повратна информација да је презентација довољна да их информише о Пројекту и да ће им помоћи у организацији састанака са локалним заједницама.

Састанци са локалним становништвом организовани су на следећи начин (видети Сliku 3 за фотографије):

- 16.11.2021 . у 15:30, Вукосавље, Дом културе Вукосавље (26 учесника, од којих 9 жена)
- 17.11.2021 . у 17:00, Модрича, Српски културни центар (41 учесник, од којих 9 жена)
- 18.11.2021 . у 18:00 часова, Добој, сала Скупштине општине (30 учесника, од којих 8 жена)

Састанци су најављивани на општинским Интернет страницама и на огласним таблама у месним заједницама. О њима су директно обавештени председници месних заједница и замољени да информације пренесу становницима својих насеља, позивајући их да присуствују састанцима. Представници ЈП АРС-а су презентовали Пројекат, представили тренутну фазу развоја Пројекта, детаљно приказали трасу Пројекта и одговорили на питања учесника. Контакт подаци неколико запослених у ЈП АРС су такође стављени на располагање учесницима састанака и они су подстакнути да директно контактирају ЈП АРС ако имају додатна питања или сугестије у вези са Пројектом.

Сажетак питања која су поставили учесници састанака и одговора које је ЈП АРС дао, а која су такође коришћена и као основа за планирање будућег укључивања заинтересованих страна везано за Пројекат, је представљен у Табели 1 доле.

Табела 1: Питања и одговори са јавних састанака 1

Питање	Одговор
Да ли ће за Пројекат бити потребно прибавити још земљишта и где могу да видим да ли ће то утицати на моје парцеле? Колика ће бити понуђена цена (надокнада) за земљиште у општини Вукосавље?	Могуће је да ће се јавити потреба за експропријацијом додатног земљишта за Пројекат и ако тако буде, сваки власник таквог земљишта ће бити обавештен. Најбоље место за добијање ажурних информација је у општинском катастру (канцеларија Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове). Цена (надокнада) која ће бити понуђена власницима у општини Вукосавље још није утврђена и утврдиће је овлашћени проценитељи, када почне експропријација у складу са законом.

Питање	Одговор
<p>Како ће се обезбедити приступ земљишту са друге стране аутопута, односно где су планирани надвожњаци и подвожњаци? Шта ако морам да прелазим веће удаљености да бих стигао до своје земље на другој страни?</p>	<p>Тренутно планирани надвожњаци и подвожњаци приказани су учесницима састанака на мапама. Мапе су достављене општинама и људи могу да их виде и тамо. На састанцима су дати контакт подаци представника ЈП АРС, које било ко може контактирати за одговоре на питања. Надвожњаци и подвожњаци су дефинисани на начин да се спрече ситуације у којима би неко морао да прелази много веће удаљености да би приступио земљишту. Надвожњаци и подвожњаци се праве свуда где постоје локални путеви и људи ће моћи да користе исте путеве као и до сада. На састанцима се разговарало о удаљеностима између надвожњака и подвожњака како би се људима показало да се они налазе на малим раздаљинама, тако да је ограничена могућност да ће неко морати да путује знатно више да би приступио земљишту са друге стране аутопута. Поред надвожњака и подвожњака дуж аутопута, приступне саобраћајнице ће бити изграђене у складу са главним пројектом и планском документацијом, како би се обезбедио одговарајући приступ и смањиле раздаљине.</p>
<p>Да ли ће локални пут којим људи из нашег насеља излазе на регионални пут бити затворен након изградње аутопута и како ћемо до њега доћи? Хоће ли бити затворен регионални пут М-17?</p>	<p>Ни један пут неће бити затворен нити може бити затворен и то је законска обавеза коју ЈП АРС мора да поштује. За конкретан пут који је поменут на састанку, ЈП АРС је објаснио да ће људи можда морати да путују додатних 50 до 100 м да би приступили том локалном путу. Регионални пут М-17 неће бити затворен, као ни било који други постојећи пут.</p>
<p>Да ли се приступни путеви могу градити у исто време када и аутопут, како би се обезбедио сталан приступ имањима?</p>	<p>Приступне саобраћајнице ће се градити истовремено са аутопутем. Ако буде временске разлике, мораће да постоје привремене обилазнице које ће људи моћи да користе док се не изграде трајни путеви.</p>
<p>Да ли ће пут проузроковати више поплава или поплаве на различитим локацијама, јер када вода дође, ако нема где да оде, вода ће остати на неким местима? Да ли ће Пројекат створити баријере за воду и спречити поплаве?</p>	<p>Не очекује се да ће пут изазвати ни више ни мање поплава него иначе. С обзиром да се ради о типу посла за пројектовање и изградњу, пројектант ће спровести додатну анализу с обзиром на поплаве и хидролошке податке и студије из 2014. године.</p>

Питање	Одговор
Да ли ће се реализовати пројекат малих хидроелектрана, да ли је Пројекат аутопута усклађен са њим? Да ли је Пројекат аутопута усклађен са осталим планираним пројектима?	ЈП АРС не зна да ли ће пројекат малих хидроелектрана бити реализован, јер је у надлежности других институција. Пројекат Коридора VC је усклађен са свим планираним пројектима, у складу са законом, укључујући и пројекат малих хидроелектрана.
Може ли одмориште бити ближе кули Добор?	Кула Добор је веома близу петље Вукосавље (неколико км), тако да људи који одлуче да желе да виде кулу могу лако да јој приступе са ове петље. Такође, постојаће и додатни приступни пут из Вукосавља, северно од куле Добор, који ће посетиоци моћи да користе.
Да ли ће аутопут бити изнад или испод регионалног пута М-17?	Аутопут ће бити изнад регионалног пута М-17.
Где је коначна локација за петљу Требава?	Одабрана је опција је да се петља Требава лоцира код насеља Кожухе. ЈП АРС је учесницима састанка на мапи показао локацију они су потврдили да су задовољни, јер су се томе и надали.
Када ће бити завршена изградња аутопута?	Планирано је да аутопут буде завршен до краја 2026. године.

Слика 3: Састанци са локалним становништвом у Вукосављу, Модричи и Добоју (16-18.11.2021)3

Током те исте седмице у новембру 2021. године, консултантски тим се састао и са представницима органа управе у Добоју и Модричи и 11 особа чије је земљиште експроприсано или је у процесу експропријације за потребе Пројекта. Консултантски тим је од надлежних органа добио податке о тренутној ситуацији експропријације земљишта у све три општине, као и детаље везане за процес експропријације, како би их могао упоредити са захтевима ЕИБ-а. У разговору са власницима земљишта, консултантски тим их је питао за њихово виђење процеса експропријације, како су користили земљиште (или да ли га је неко други користио из њиховог домаћинства или је дато под закуп), да ли имају друго земљиште на располагању за коришћење, колико је предметно земљиште важно за њихове изворе прихода, да ли планирају куповину новог земљишта и ако да, да ли ће моћи да купе друго земљиште за надокнаду која им је понуђена или коју траже на суду, итд.

Почетком марта 2022. године, консултантски тим је такође разговарао са неколико заинтересованих страна о томе да ли Пројекат има потенцијал да непропорционално утиче на повратнике и које мере се могу употребити да им се помогне. Међу овим заинтересованим странама су представник Републичког секретаријата за расељена лица и миграције са седиштем у Добоју, представник општине Вукосавље задужен за локални развој, који је и сам повратник и представник Удружења повратника 4Т из Модриче.

Резултати ових састанака су коришћени приликом израде Акционог плана расељавања за Пројекат.

6 ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА И НАЧИНИ САРАДЊЕ

Сви пројекти имају директне и индиректне утицаје на животну средину и друштвено окружење на локацијама где се спроводе. Разматрање ових утицаја превазилази непосредну близину Пројектне локације и протеже се на општине кроз које пролази траса аутопута као и на локалне заједнице дуж њега, које могу бити погођене током изградње или се из њих може ангажовати радна снага или обезбедити друге услуге. Ово укључује и могућност економских утицаја и/или неке друге друштвене поремећаје, али и све потенцијалне користи од присуства грађевинских тимова у локалним заједницама.

ЈП АРС је уз помоћ консултаната идентификовао екстерне групе заинтересованих страна које могу бити погођене Пројектом и/или су заинтересоване за њега, као и предложене методе комуникације за сваку групу, као што је представљено у Табели 2 испод.

На идентификацију заинтересованих страна је у великој мери утицало искуство стечено на другим пројектима изградње путева у РС и БиХ. Овај процес ће се унапређивати и допуњавати како Пројекат буде напредовао.

Табела 2: Екстерне групе заинтересованих страна

Заинтересована страна	Врста комуникације и предложена метода	Теме и питања од интереса
<p>Становници 23 насеља (око 25,000 људи) која се налазе дуж трасе Пројекта:</p> <p>1. Добој</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бушлетић • Осјечани Горњи • Осјечани доњи • Кожухе • Ритешић • Мајевац • Трњани • Божинци доњи • Глоговац • Подновље <p>2. Модрича</p> <ul style="list-style-type: none"> • Копривна 	<p>Не-технички резиме (Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања)</p> <p>План укључивања заинтересованих страна</p> <p>Огласне табле у локалним заједницама (и информације од председника месних заједница)</p> <p>Јавне расправе и/или консултативни састанци</p> <p>Интернет презентација Пројекта</p> <p>Медији</p>	<p>Користи од Пројекта</p> <p>Приступ земљишту које се налази са друге стране аутопута, током изградње и након пуштања аутопута у рад (надвожњаци и подвожњаци)</p> <p>Утицаји на животну средину и социјална питања, а посебно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Транспорт и утицаји на саобраћај током изградње (саобраћај на локалним путевима, могуће друге сметње као што су прекиди у снабдевању струјом, водом, итд.) • Запошљавање / могућност пружања услуга набавки • Бука када аутопут буде пуштен у рад (близина стамбених објеката)

Заинтересована страна	Врста комуникације и предложена метода	Теме и питања од интереса
<ul style="list-style-type: none"> • Дуго поље • Врањак • Бабешница • Ботајица • Кужњача • Таревци • Модрича циту <p>3. Вукосавље</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вукосавље • Јакеш • Језеро • Срнава • Модрички луг 	Жалбени механизам	<ul style="list-style-type: none"> • Утицаји везани за прибављање земљишта • Мере компензације локалне заједнице <p>Подношење жалби (ЈП АРС-у и извођачу) и управљање жалбама</p>
Председници месних заједница које покривају 23 насеља	<p>Не-технички резиме (Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања)</p> <p>План укључивања заинтересованих страна</p> <p>Званична кореспонденција и састанци</p>	Као претходно.
Власници и корисници земљишта и имовине која ће бити прибављена за Пројекат, и који могу бити расељени физички или економски, укључујући и угрожене појединце или домаћинства погођене прибављањем земљишта.	<p>Акциони план расељавања</p> <p>План укључивања заинтересованих страна</p> <p>Расправе у процесу експропријације</p> <p>Индивидуални састанци</p> <p>Жалбени механизам</p>	<p>Процес експропријације, висина накнаде, жалбе, итд.</p> <p>Помоћ особама чији ће извори прихода бити озбиљно угрожени или угроженим појединцима / домаћинствима</p> <p>Контакт особе у ЈП АРС задужене за жалбе и управљање жалбама</p>
Тимови за експропријацију за Вукосавље из Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Представници канцеларије Јавног правобраниоца РС	<p>Акциони план расељавања</p> <p>Редовни координациони састанци да би се пратио напредак експропријације, идентификовале особе чији извори прихода би могли бити угрожени као и потенцијално рањиви</p>	<p>Напредак експропријације у Вукосављу</p> <p>Идентификација формалних или неформалних корисника земљишта, идентификација особа чији извори прихода могу бити угрожени или који могу бити непропорционално</p>

Заинтересована страна	Врста комуникације и предложена метода	Теме и питања од интереса
	<p>појединци / домаћинства и да би им се пружила помоћ.</p> <p>Индивидуални акциони планови помоћи (акциони планови помоћи појединцима)</p>	<p>погођени откупом земљишта (рањиве особе)</p> <p>Предложене мере помоћи</p>
<p>Заинтересоване НВО, организације цивилног друштва и друге организације², укључујући оне које се баве питањима везаним за повратнике или било које угрожене групе.</p>	<p>Не-технички резиме (Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања)</p> <p>План укључивања заинтересованих страна</p> <p>Јавне расправе и/или консултативни састанци</p> <p>Интернет презентација Пројекта</p> <p>Медији</p> <p>Жалбени механизам</p>	<p>Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања</p> <p>Подношење жалби (ЈП АРС-у и извођачу) и управљање жалбама</p>
<p>Општине (Добој, Модрича и Вукодавље), укључујући надлежне службе и пружаоце услуга</p>	<p>Акциони план расељавања</p> <p>Не-технички резиме (Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања)</p> <p>План укључивања заинтересованих страна</p> <p>Званична кореспонденција и састанци</p>	<p>Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања</p> <p>Подношење жалби (ЈП АРС-у и извођачу) и управљање жалбама</p> <p>Пружаоци услуга – кораке које је потребно предузети како би се пружила помоћ особама погођеним прибављањем земље, као што је прецизирано у РАП-у.</p> <p>Редовне информације о активностима које спроводе општине (или које су им познате) у вези Пројекта регулације реке Босне.</p>

² У време израде овог СЕП-а није идентификована ниједна НВО или друге организације које су посебно заинтересоване за Пројекат. Уколико неке организације покажу интересовање за Пројекат у каснијој фази, биће додате на ову листу заинтересованих страна.

Заинтересована страна	Врста комуникације и предложена метода	Теме и питања од интереса
Републички секретаријат за расељена лица и миграције, са седиштем у Добоју	Акциони план расељавања Не-технички резиме (Утицаји Пројекта на животну средину и социјална питања и мере ублажавања) План укључивања заинтересованих страна Званична кореспонденција и састанци	Појединци и/или групе које би могле бити непропорционално погођене откупом земљишта због статуса повратника и мере помоћи, како је наведено у Акционом плану расељавања. Подношење притужби (ЈП АРС-у и Извођачу) и управљање жалбама.
Републички завод за заштиту културног, историјског и природног наслеђа Туристичка организација	Званична кореспонденција и састанци када је то потребно	Споразум три стране (ЈП АРС, Републички завод за заштиту културног, историјског и природног наслеђа и општине Модрича, укључујући и Туристичку организацију Модрича) о могућим мерама које Пројекат може да предузме у вези Добор куле (нпр. бољи приступ или паркинг).
Министарство просторног уређења, грађевинарства и екологије РС	Званична кореспонденција и састанци када је то потребно	Захтев за еколошку дозволу (за петљу Требава), са пратећом документацијом Размена информација о статусу Пројекта регулације реке Босне (и малих хидроелектрана), активно пружање ажурираних информација о Пројекту, укључујући ажуриране студије о поплавама.
Остале званичне институције, односно релевантна министарства, заводи, комунална предузећа, дирекције итд.	Званична кореспонденција и састанци када је то потребно	Услови, захтеви за дозволе Напредак на Пројекту и специфична питања од интереса

7 АКТИВНОСТИ УКЉУЧИВАЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Овај СЕП детаљније дефинише главне активности укључивања заинтересованих страна које су идентификоване као потребне у фази пре почетка изградње, од којих ће неке бити одговорност ЈП

АРС-а, а друге одговорност Извођача пројектовања и изградње. И ЈП АРС и Извођач радова ће се ослањати на подршку представника обухваћених општина, који имају мрежу за размену информација са људима који живе или раде у локалним насељима и за позивање на учешће у догађајима, у локалној заједници. Општине су већ подржале ЈП АРС у организацији састанака као што је описано у одељку 5 и исти модел сарадње ће се користити за будуће сличне догађаје.

Све активности које су овде представљене треба да се спроведу пре почетка изградње. Сарадња која треба да се настави током изградње помиње се само уопштено, јер се у овом тренутку не знају сви детаљи. Та сарадња ће бити детаљније представљена у будућим СЕП-овима, како Пројекат буде напредовао.

7.1 Именовање СЕП менаџера

Спровођење и ажурирање овог СЕП-а је одговорност ЈП АРС-а, чије руководство ће именовати једну особу за менаџера Пројектног СЕП-а и обезбедити овој особи довољне ресурсе да испуни захтеве из овог СЕП-а.

Од СЕП менаџера ће се тражити да:

- Осигура да се овај СЕП ажурира кад год је то неопходно;
- Планира и спроводи свакодневне активности везане за процес управљања укључивањем заинтересованих страна у вези са Пројектом, укључујући све примљене притужбе;
- Води евиденцију о формалним и неформалним активностима укључивања заинтересованих страна;
- Организује , уговора и присуствује састанцима са заинтересованим странама;
- Припрема информације за заинтересоване стране у приступачним форматима;
- Осигура спровођење жалбеног механизма и редовно води регистар пристиглих притужби.
- Прати активности укључивања заинтересованих страна и припрема извештаје.

7.2 Објављивање докумената везаних за животну средину и социјална питања

ЈП АРС ће поставити све релевантне информације о Пројекту, на локалном и на енглеском језику, на интернет презентацији компаније (<https://autoputevirs.com/en/>), почевши од 10.05.2022. године, следећих докумената:

- Локалне Студије утицаја за оба дела Пројекта (ЛОТ 1, део 3 и ЛОТ 2)
- Не-технички сажетак Пројекта који се односи на питања животне средине и социјална питања
- План укључивања заинтересованих страна
- Акциони план расељавања

ЈП АРС ће припремити и доставити штампане верзије ових докумената, на локалном језику, представницима све три општине, како би их учинили доступним на шалтеру за информације у свакој општини (ово је шалтер за информације који помаже људима који уђу у зграду општине да пронађу информације које траже), као и председницима савета месних заједница у свим насељима која се налазе уз будући аутопут. Председници савета месних заједница поставиће обавештења на огласне табле, наводећи документа која су јавно доступна, Интернет страницу на којој су објављени, локације на којима се налазе штампани примерци, као и контакт податке ЈП АРС на које се могу упутити жалбе.

7.3 Ангажовање око прибављања земље

ЈП АРС ће припремити једноставне летке на једној страници са информацијама о жалбеном механизму ЈП АРС (користећи податке из одељка 8 овог СЕП-а), укључујући контакт податке за менаџера СЕП-а који је задужен за решавање жалби. АРС ће летке доставити органима управе

надлежним за експропријацију у Вукосављу, да их уруче власницима и корисницима земљишта и имовине захваћене Пројектом, када присуствују расправама за експропријацију.

ЈП АРС ће активно сарађивати са органом управе задуженим за експропријацију и имаће редовне састанке како би пратио напредак експропријације, као и да би разговарао о случајевима губитка извора прихода или утицаја на било које угрожене појединце или домаћинства. Детаљи овог ангажмана су описани у Пројектном Акционом плану расељавања.

7.4 Обавезе извођача у процесу укључивања заинтересованих страна

Неке од обавеза укључивања заинтересованих страна ће бити и на Извођачу пројектовања и изградње. Извођач ће такође морати да именује особу која ће бити задужена за комуникацију са заинтересованим странама, посебно са локалним заједницама, а ова особа ће такође бити задужена и за управљање притужбама. Извођач радова ће управљати жалбама на исти начин као и ЈП АРС и како је представљено у овом СЕП-у, и достављаће редовне извештаје ЈП АРС-у, који ће консолидовати све жалбе. Контакт подаци за подношење притужби Извођачу биће објављени на исти начин као и за ЈП АРС (види горе). СЕП менаџер Извођача и СЕП менаџер ЈП АРС-а ће активно сарађивати у организацији свих консултација и активности објављивања докумената и информација, као и за одговарање на жалбе које могу захтевати учешће и ЈП АРС-а и Извођача.

Кључни захтев за Извођача пројектовања и изградње у периоду пре изградње је да консултује заједнице обухваћене Пројектом о локацији свих подвожњака, надвожњака и локалних сервисних путева, током израде главног (коначног) Пројекта. Извођач ће сарађивати са ЈП АРС-ом и локалним општинама на организовању састанака са заједницама на различитим локацијама дуж аутопута, како би се представио главни Пројекат и добиле повратне информације од чланова заједница о планираним локацијама за прелазе аутопута. Разговараће се и о прелиминарним предлозима за привремене прелазе током изградње, који би требало да буду доступни локалном становништву. Пошто се планови за привремене прелазе могу временом променити, Извођач ће обезбедити да се ове промене саопште обухваћеним заједницама и замолиће их да дају коментаре или сугестије, уколико је то потребно.

Још две теме су кључне за комуникацију са локалним заједницама, у периоду пре изградње, а то су: управљање саобраћајем током изградње и коначне локације баријера против буке у близини осетљивих рецептора дуж будућег аутопута. Консултације у вези ове две теме могу се одржати истовремено са консултацијама у вези са питањима приступа описаним у претходном пасусу, али ће можда и морати да буду више циљане јер би могле да утичу на тачно одређена домаћинства / пословне субјекте или само на поједине заједнице. ЈП АРС и Извођач ће размотрити ова питања и направити прецизан план укључивања заинтересованих страна, који ће затим бити представљен у ажурираном СЕП-у и спроведен.

7.5 Пројекти у локалним заједницама

У зависности од обима утицаја на транспорт и саобраћај или других сметњи којима одређене заједнице буду подложне током изградње (као што је представљено у претходном одељку), може бити неопходно да ЈП АРС и Извођач пројектовања и изградње израде и спроведу план за надокнаду локалној заједници. Ове заједнице ће бити консултоване о врсти надокнаде која ће бити обезбеђена, а могући примери укључују поправке комуналне инфраструктуре, изградњу игралишта, итд.

У духу најбоље међународне праксе, ЈП АРС ће сарађивати са Републички заводом за заштиту културног, историјског и природног наслеђа и општином Модрича и Туристичком организацијом Модрича, како би идентификовали додатне мере побољшања које се могу спровести за национални споменик кула Добор, на пример унапређење приступних путева или паркинга.

7.6 Општи захтеви укључивања заинтересованих страна

Све активности укључивања које се спроводе због Пројекта мораће да буду у складу са одређеним правилима Инвестиционог оквира за Западни Балкан и актуелном пандемијом Ковид -19.

Као Пројекат који је подржан од стране Инвестиционог оквира за Западни Балкан, све активности укључивања заинтересованих страна захтевају поштовање веома детаљних смерница за комуникацију и видљивост, доступних на: wbif-cv-plan-and-guidelines-2021-2022.pdf

Све активности укључивања заинтересованих страна ће се спроводити уз пуно поштовање мера превенције Ковид-19 које су на снази у време организације тих активности. То може укључивати више комуникације преко интернета него састанке лицем у лице, састанке са мањим фокус групама уместо јавних састанака са већим бројем учесника, организацију догађаја на отвореним просторима када то време дозвољава, итд. и о томе ће се одлучивати у време спровођења активности.

8 ЖАЛБЕНИ МЕХАНИЗАМ

Пројектним жалбеним механизмом управља менаџер СЕП-а. Пример формулара за жалбе биће постављен на интернет презентацији ЈП АРС-а. Главне карактеристике жалбеног механизма су:

- Свака особа или организација може поднети коментаре или жалбе лично, телефоном, поштом или е-поштом. Образац за притужбе налази се на крају овог документа (види Анекс 1), међутим употреба овог обрасца није обавезна. Контакт информације ЈП АРС-а налазе се на крају овог одељка.
- Појединци који поднесу притужбу имају право да захтевају да се њихово име задржи у тајности. Жалбе се такође могу поднети анонимно, али то може ограничити могућности ЈП АРС-а за истрагу и реаговање на притужбу.
- На све притужбе ће бити одговорено усмено или писмено, у складу са начином комуникације који је навео подносилац жалбе.
- ЈП АРС ће водити централни регистар свих примљених жалби - Регистар управљања жалбама (видети Анекс 2). Регистар управљања жалбама води СЕП менаџер. Жалбе радника/запослених ће се решавати кроз посебан, интерни механизам за жалбе (Механизам за жалбе радника) и оне не би требало да се достављају путем контакт података наведених у овом СЕП-у.
- Све притужбе ће бити заведене у Регистру управљања жалбама и потврђене у року од 5 радних дана. Званичан одговор на поднете жалбе мора се доставити у року од 30 радних дана. За сложене притужбе може бити потребно више времена, у ком случају ће менаџер СЕП-а обавестити особу која је поднела жалбу (унутар тих 30 дана) о очекиваном временском року за одговор.
- У случајевима када подносилац притужбе није задовољан начином на који је одговорено на његову притужбу, ЈП АРС ће позвати представнике релевантне локалне заједнице или друге међусобно договорене треће стране, да учествују у процесу како би се нашло решење прихватљиво за обе стране.
- Регистар управљања жалбама ће се користити за праћење решавања свих покренутих притужби и за припрему извештаја за руководство, и биће достављен ЕИБ-у, на захтев.

Подношење притужби ЈП АРС-у не спречава никога да оствари своја законска права и/или тражи правне лекове у складу са законима и прописима Републике Српске и БиХ.

Питања и/или притужбе ЈП АРС-у се могу доставити поштом, е-поштом, факсом или телефоном користећи следеће контакт податке:

Име : Јасна Драгојевић

Титула : СЕП менаџер

Компанија : ЈП Аутопутеви Републике Српске

е -пошта: jdragojevic@autoputevirs.com

Број телефона: +387 51 233 670

Адреса : Васе Пелагића 10, 78000 Бања Лука

Жалбе у вези са грађевинским активностима ће решавати директно Извођач, а управљање жалбама ће надгледати APC СЕП менаџер. Контакти лица одговорних за решавање притужби у име Извођача радова биће дистрибуирани свим општинама и свим председницима савета месних заједница дуж аутопута, како би их поставили на огласне табле у локалним заједницама, пре него што на овим локацијама почну било какве теренске активности.

9 ПРАЋЕЊЕ, ПРОЦЕНА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

9.1 Праћење и процена

ЈП APC ће активно пратити имплементацију СЕП-а и периодично ће вршити измене и допуне документа, посебно у циљу планирања и представљања предстојећих активности објављивања информација и консултација.

Кључни индикатори који ће се користити за процену напора учињених на укључивању заинтересованих страна везано за Пројекат, као и да ли се постижу резултати у складу са СЕП-ом, су следећи:

- Број и врста притужби и начин на који се оне решавају
- Објављена документа, где, како, као и примљени коментари и питања и дати одговори
- Детаљи о организованим консултацијама са локалним заједницама у вези са кључним темама, нпр. приступ другој страни аутопута, управљање саобраћајем, баријере од буке, итд. Повратне информације од локалних заједница и како је то уклопљено у даље планирање и/или реализацију Пројекта
- Детаљи о другим активностима укључивања заинтересованих страна и њихов утицај на Пројекат (исходи активности укључивања)

9.2 Извештавање

Као што је раније представљено, менаџер СЕП-а APC-а и менаџер СЕП-а извођача ће водити Регистар жалби и на основу тога, користећи индикаторе наведене у претходном одељку, припремати извештаје о реализацији СЕП-а, који ће бити достављани руководству ЈП APC-а, на кварталној основи, пре и током изградње. Информације из ових извештаја биће сажете у годишњим извештајима о заштити животне средине и социјалним питањима који ће бити достављани ЕИБ-у.

Менаџер ЈП APC СЕП-а и Менаџер СЕП-а извођача ће документовати све састанке и консултације записницима и фотографијама и приложити их у извештајима.

Анекс 1 Образац за жалбе

Референтни број (попуњава одговорна особа у ЈП АРС):	
Пуно има и презиме	
Информације за контакт и жељени начин комуникације Молимо вас назначите како желите да вас контактирамо (поштом, телефоном, е-поштом).	☐ Поштом : Молимо вас назначите поштанску адресу: ☐ телефоном : Молимо вас назначите број телефона: ☐ Е -поштом : Молимо вас назначите адресу е-поште:
Жељени језик комуникације	☐ Српски, бошњачки, хрватски ☐ Енглески
Опис инцидента или притужбе:	Шта се догодило? Где се догодило? Коме се догодило? Чиме је проблем резултирао? Узрок и трајање проблема?
Датум инцидента / притужбе	
	☐ Једнократни инцидент/притужба (датум _____) ☐ Догодило се више пута (колико пута? _____) ☐ Трајно (проблем који се тренутно дешава и траје)
Како бисте желели да се проблем реши?	

Потпис : _____ Датум: _____

Молимо вас да овај образац доставите на:

Име : Јасна Драгојевић

Титула : СЕП менаџер

Компанија : Аутопутеви Републике Српске

е -пошта: jdragojevic@autoputevirs.com

Број телефона: +387 51 233 670

Адреса : Васе Пелагића 10, 78000 Бања Лука

